

# שפת הייצוג, שפה וכוח

מיעוטים

סימונה וסרמן

## ייצוגים בתקשורת – קבוצות מיעוט



<https://www.youtube.com/watch?v=RguSOHzCATA>

- צפו בתחילת המשדר על ספקנות קבוצות המיעוט בארה"ב לגבי חיסון הקורונה
- קראו את הכתבה בעיתון הארץ על האופן שבו טופלה הספקנות בארה"ב

□ **דיון:** איך הייתם מציעים לנהל בישראל פאנל טלוויזיוני שמטרתו לשכנע אוכלוסיות שונות להתחסן?



## מהו ייצוג?

### הגדרות


□ קראו את ההגדרות למושג הייצוג בספר, עמ' 37

□ 1. ביטוי למה שאנחנו לא יכולים לחוות באופן ישיר. שימוש בסמל כדי לייצג משהו מופשט.

□ 2. דמוקרטיה ייצוגית – מי מייצג אותי בכנסת?

□ 3. ייצוג תקשורתי – בני אדם או קבוצות מופיעות בתקשורת ומייצגות מבחינתנו את כל השייכים לקבוצה זו.





## קבוצת רוב קבוצת מיעוט

מהי קבוצת רוב בחברה? – נדרש יחס של תמיכה גדול מיחס של 50% ויותר, גישה למשאבים ולשוויון הזדמנויות

מי הם?

מהי קבוצת מיעוט בחברה? – קטגוריה חברתית שאינה שייכת לקבוצה השולטת בחברה נתונה חבריה בעלי אפיונים פיזיים תרבותיים חברתיים ונתונים לקיפוח

מי הם?

## מיעוט סמלי

גם אם קבוצה אינה מיעוט **מספרי** בחברה – היא **מוחלשת** ואינה זוכה לשוויון הזדמנויות וגישה למשאבים

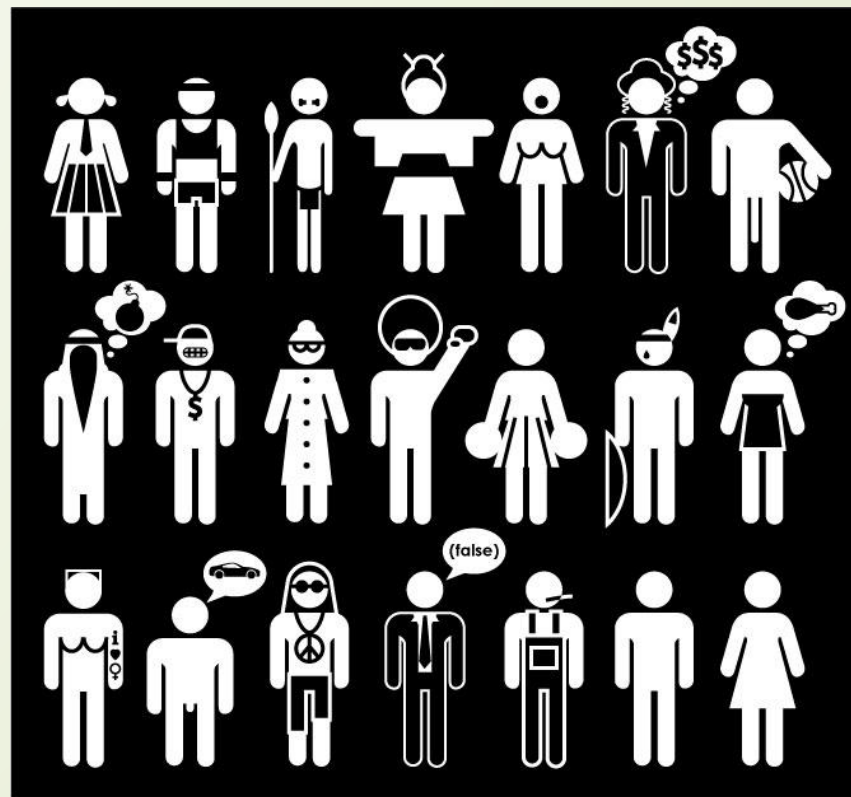


שלוש קבוצות רוב בחברה:

שלוש קבוצות מיעוט בחברה:

איך יודעים מי הן קבוצות המיעוט?

מי הם האנשים המופיעים בטבלה?  
איזו כותרת תתנו לטבלה במילה אחת?



## מודל התפתחותי של ייצוג תקשורתי

□ **הכחדה סמלית:** מידת הנראות ואופי הנראות – שלוש שאלות:

□ **עצם** הנראות

□ **טיב** הנראות / ההצגה

□ **יחסים** בין חברי קבוצת המיעוט לחברי קבוצת הרוב

□ **הכחדה סמלית כמותית** – הדרה מוחלטת

□ **הכחדה סמלית איכותית – סטריאוטיפיזציה** - קראו בספר **עמ' 38**

□ **השתלבות** – קבוצת המיעוט מופיעה עם דעות משלה, קול משלה

## עבודת חקר - קבוצות בחברה

- בעלי מקצועות (מורים)
- בעלי מוגבלויות (נכים) אוטיסטים סטיב גיא ברק יובל ברטל
- נשים - אוראל מרגי ואופיר כהן אלימות דנה שלח ודנה שני - נשים בצבא
- שמנים -
- פריפריה -
- עולים (חבר המדינות, אתיופיה) - רון, ליאם וירדן נאון
- מהגרי עבודה -
- להט"בים - מאיה עדי צין ואופיר
- דתיים לאומיים / מתנחלים דנה שנה ודנה שלח
- חרדים -
- ימין קיצוני / שמאל - מיקה ועדי ש
- אשכנזים / מזרחים - רוני נועה איה
- ערבים / פלסטינאים - אלון, ירדן שריד



דוגמאות לשלב 3 בעבודה  
דמויות המייצגות קבוצות אך ייחודיות, אנושיות וחד פעמיות



## דוגמאות לשלב 3 בעבודה

דמויות המייצגות קבוצות אך ייחודיות, אנושיות וחד פעמיות



# השפעות התקשורת

קראו בספר **עמ' 41**

- השפעות **קוגניטיביות** – החלטות על בסיס ידע שמגיע מהתקשורת
- השפעות **רגשיות** – החלטות על בסיס רגשות שתכני תקשורת מעוררים בנו
- השפעות **התנהגותיות** – אימוץ דפוסי התנהגות בהשראת תכני תקשורת
- **דיון** רפלקטיבי בעבודה היישומית ובהשפעותיה על התלמיד בכל אחת מרמות ההשפעה

## ייצוגים של קבוצות / מיעוטים

[https://www.youtube.com/watch?v=6NSSx\\_4a2E0](https://www.youtube.com/watch?v=6NSSx_4a2E0) □

פסיכולוגיה של ימין ושמאל □

<https://www.youtube.com/watch?v=4x3U5iXEZ34> □

חרדים ירקו על ילדה בת 8 □

<https://www.youtube.com/watch?v=9dn-nUKRbZs> □

אדיר מילר עובדים זרים □

<https://www.youtube.com/watch?v=QHxXMCTPpUA> □

מיקי בוגנים מחסני תאורה □


[https://www.youtube.com/watch?v=dZgf4N6\\_7wE](https://www.youtube.com/watch?v=dZgf4N6_7wE) □

אדם וחווה gay version □

[https://www.youtube.com/watch?v=uE7Haid\\_vvI](https://www.youtube.com/watch?v=uE7Haid_vvI) □

האח הגדול ויכוח סביב דת ואמונה □





□ מטרת השיעור

□ הבנה טובה של נושא הייצוג התקשורתי של קבוצות מיעוט ושל נושא השימוש בסטריאוטיפים במדיה.

□ מהלך השיעור

□ להציג הגדרה למושג הייצוג וסוגים שונים שלו - (שקף 3)


□ לדון בייצוג תקשורתי – (שקף 2) (אנא ראו מטה מצורפת כתבה מעיתון הארץ)

□ יש לקיים דיון השוואתי בין הארץ ובין ארה"ב

□ להבין את מקומה של קבוצת מיעוט בחברה – (שקף 4-6)

□ **בשקף 4** תלמידים מתבקשים להציע קבוצות **רוב** וקבוצות **מיעוט** ובשיעור זום המורה רושמת את ההצעות שלהם תוך כדי שיעור ודיון

□ גם **בשקף 5** – התלמידים מתבקשים לענות על השאלות לגבי קבוצות של מיעוט **סמלי** והמורה משלימה את הקבוצות תוך כדי שיעור ודיון



□ **בשקף 6** – יש לברר עם התלמידים את המשמעות של דמויות בטבלת הסטריאוטיפים ולהבין כיצד נבנה סטריאוטיפ ועד כמה הוא מושרש ומוטמע בתרבות...

□ להבין את מושג ההכחדה הסימבולית והסטריאוטיפית – (שקף 7)

□ יישום – (שקף 8)


□ יש ליישם את המושגים בעבודת חקר תקשורתית:

□ מתחלקים לצוותים ובוחרים קבוצה בחברה על פי המוצע **בשקף 8**. שלבי העבודה:

□ שלב 1 – כותבים שתי פסקאות ובהן מידע כללי על הקבוצה, אורח החיים שלה והיחס שלה באוכלוסייה הכללית

□ שלב 2 – מאתרים שתי דוגמאות של ייצוג, אחת בכתבה ויזואלית ואחרת בכתבה מודפסת. מנתחים את הייצוג – אם הוא הוגן או סטריאוטיפי, כיצד ממוסגרת הקבוצה.

□ (לפני שלב 3 אפשר לראות דוגמאות לצילום – כמו **בשקף 9-10**)



□ שלב 3- יוצרים כרזה חברתית ובה מצלמים דמות המייצגת את הקבוצה צילום מקרוב המדגיש את האנושיות הייחודית של הדמות וכותבים סיסמה לכרזה.

□ שלב 4 -תערוכה וירטואלית של כל הצילומים עם תחקיר קצר על כל דמות מצולמת.

□ כחלק מעבודת היישום יש לדון ברמות השפעת התקשורת – (שקף 11) – בהקשר כללי ולא רק בהקשר של פרסום. ניהול דיון על כל רמה של השפעה.

□ שלב 5 - רפלקציה – כל צוות כותב מה למד על הקבוצה וכיצד הוא מתבונן בה עכשיו, אחרי התחקיר והצילום. התייחסות לרמות ההשפעה – איך העבודה השפיעה עליך ברמה הקוגניטיבית (מה למדת וכיצד את חושב על הקבוצה), ברמה הרגשית (מה אתה מרגיש ביחס לקבוצה) וההתנהגותית (כיצד תנהג כלפי נציגים של הקבוצה אם תפגוש אותם?)

□ סיכום השיעור והנושא

□ **שקף 12** – אפשרות לצפות בסרטונים המעוררים דיון מסכם במושגים של ייצוג, הכחדה סימבולית, סטריאוטיפים, רמות השפעת התקשורת